

mi által a peték az éles selyemfonáltól kettéhasítottak. Az eredmény az volt, hogy a magnélküli termékenyített petetörmelékek csak a fejlődésnek azon pontjáig alakulnak tovább újból való megtermékenyítés után, a míg az első barázdálódás be nem következett; a blastomera-k magnélküli részletei nem fogékonyak többé a megtermékenyítésre.

Winkler hangsúlyozva említi, hogy a megtermékenyítés folyamatának mindkét része: az idegen öröklési anyag odajuttatása és a fejlődési inger egyenlőképpen lényegesek és szükségesek. A megtermékenyítést úgy határozza meg, hogy ez nem egyéb mint a magvak egyesülésével egybekötött idegen sejteknek az egybeolvadása, mely egyesült sejt azután továbbfejlődésre képes, minőségbeli keveredést eredményező csíra létesülését eredményezi. Miként a szűznemzés (parthenogenesis) szempontjából végzett kísérletekből és tapasztalatokból kiderül, nemcsak a fejlődésbeli tehetség nyugszik chemiai folyamatokon, hanem a nemző sejtek minőségbeli keveredése is — legalább részben — mint tisztán chemiai kölcsönös hatás fogható fel a petében és az ondóban foglalt speczifikus anyagok között.

SCHILBERSZKY (Budapest).

Növénytani Repertorium.*

a) Hazai irodalom:

Ajtay Sándor: Aradmegye erdőségeiről. — [Erdészeti Lapok, 1902. évf., VII. füz., 777. old.

Bernátsky Jenő: A Harasztok és Mohok az Alföldön meg az alföldszéli hegyeken. — Természettrajzi Füzetek, 1902. évf. (XXV. köt.), 7—19. old.

Bäumler, J. A.: Beiträge zur Kryptogamenflora des Pressburger Comitatus. Pilze. IV. Heft. Pressburg, 1902. (60 oldal).

Jeles hazai mykologusunk e füzetben az eddig nyomtatásban megjelent pozsonymegyei gombászati adatain kívül újabban talált egészen új fajokat, valamint e vidékre nézve új fajokat és új tenyészőhelyeket foglal össze. A megnevezett gombafajok a vadon tenyésző gazdanövényeken kívül a tenyészettekre is vonatkoznak. A fajok sorszáma 1479—1640-ig terjed.

Új fajok ezek: *Guignardia seriata* Bäuml., a közönséges nád tavalyi levélhüvelyein (peritheciumok). — *Didymella Umbelliferarum* Bäuml., száraz Ernyősvirágzatúak szárain. — *Hercospora Kornhuberi* Bäuml., az Acer pseudoplatanus kérgein. — *Didymosphaeria socialis* Sacc. forma *posoniensis* Bäuml., száraz Populus-ágakon. — *Pleosphaeria albidans* Bäuml. kéregtelen juharfadarabokon. — *Humaria Sabranskyana* Bäuml., hegyi úton több helyen. — *Lasiosictis fimbriata* Bäuml., régi fenyőtobozokon. — *Phyllosticta Polygonati*

* E rovat alatt rendszeresen fogjuk közölni minden az előző füzet óta nyomtatásban megjelent hazai eredetű, vagy hazai vonatkozású szakirodalmat, kiterjeszkedvén a növénytanra minden egyes ágára. Kérjük e végből a szerzőket, hogy megjelent közleményeiket a szerkesztőségnek beküldeni, vagy pedig a megjelent közlemény forrásáról értesíteni szíveskedjenek. (Szerk.)

Bäuml., élő *Polygonatum multiflorum* levelein. — *Sirococcus Zahlbruckneri* *Bäuml.*, régi fadarabokon. — *Diplodia Auerswaldii* *Bäuml.*, a *Cytisus Laburnum* kérge alatt. — *Botryodiplodia Saccardiana* *Bäuml.* — *Septoria Melandryi albi* *Bäuml.*, *Melandryum album* levelein. — *Coryneum acerinum* *Bäuml.*, az *Acer campestre* száraz ágain.

Borbás Vincze: Hazánk meg a Balkán Hesperis-ei (folytatás). — Magyar Botanikai Lapok, 1902. évf. (I. köt.), 196—204., 229—237, 261—272., 304—313. old.

— — A Potentillák virágjáról. — Magyar Botanikai Lapok, 1902. évf. (I. köt.), 279—280. old.

— — A szomorúfűz porzós fája hazánkban. — A Kert, 1902. évf. (VIII. köt.), 342—344. old.

Entz Géza, ifj.: Adatok a Peridineák ismeretéhez. — Matematikai-termesztudományi Értesítő. XX. köt., 1902. 2 ik füzet. Doktori dissertatio.

Flatt Károly: A herbáriumok történetéhez (folytatás). — Magyar Botanikai Lapok, 1902. évf. (I. köt.), 210—215., 248—252., 272—279., 315—317. old.

Földes János: Erdészeti műszavaink érdekében. — Erdészeti Lapok, 1902. évf., V. füz., 633. old.

Gabnay Ferenc: A két hazai *Abies* (képpel). — Kertészeti Lapok, 1902. évf. (XVII. köt.), 4—8. old.

— — *Pinus austriaca* és *sylvestris* (képpel). — Kertészeti Lapok, 1902. évf. (XVII. köt.), 32—35. old.

— — A fák gyűrűzése. — Kertészeti Lapok, 1902. évf. (XVII. köt.), 100—104. old.

Gáyer Gyula: Botanikai kirándulások Vas megyében. — Magyar Botanikai Lapok, 1902. évf. (I. köt.), 313—314. old.

Hirc, D.: *Erechtites hieracifolia* u. *Moslavini*. — Glasnik hrv. narav. društra, 1901.

Az *Erechtites hieracifolia* valamennyi horvátországi ismeretes tenyészőhelyét sorolja elő.

— — *Adenophora* u. *hrvatskoj flori*. — Glasnik hrv. narav. društra, 1901., 94. old.

Az *Adenophora liliifolia* W. *Kil.* Horvátországban való előfordulását közli.

Hollós László: Gasteromycetákra vonatkozó helyesbítések. — Természettudományi Füzetek, 1902. évf. (XXV. köt.), 91—144. old.

Ilsemann Keresztély: Dendrologiai egyveleg. — Kertészeti Lapok, 1902. évf. (XVII. köt.), 3—4. old.

Jakabházy Zsigmond: Összehasonlító vizsgálatok a chinai és európai Rheumra vonatkozólag. — Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályából, 1902. évf. (XXVII. köt.), 128—150. old.

Kövessi Ferenc: Az amerikai szőlőfajok, különös tekintettel hazánk klímájára és meszes talajainkra. — Borászati Lapok, 1902. évf., 795—797., 808—809., 823—824. old.

- Leffler András**: *Polygonum arenarium* W. K. vegetatív szerveinek anatómiája (egy táblával). Nyiregyháza, 1902. Doctori dissertatio.
- Linhart György**: Beteg búzák. — Köztelek, 1902. évf. (XII. köt.), 1162—1163. old.
- Magyar Botanikai Lapok.** (Ungarische Botanische Blätter.) Kiadja Dr. Degen Árpád, szerkeszti Alföldi Flatt Károly, főmunkatárs Thaisz Lajos. I. évfolyam (1902); megjelent a 6—10. füzet.
- Mágócsy-Dietz Sándor**: Új külföldi növények hazai tenyésztésének kérdéséhez. — Köztelek, 1902. évf. (XII. köt.), 588—589., 604—605., 625—626. old.
- Mezey Gyula**: A vöröshere új betegsége. — Köztelek, 1902. évf. (XII. köt.), 866—867. old.
- — Tapasztalatok a szőlő peronospora és black-rot betegsége elleni védekezésben. — Köztelek, 1902. évf. (XII. köt.), 887. old.
- — Újabb tapasztalatok a növénybetegségek elleni védekezés terén. — Köztelek, 1902. évf. (XII. köt.), 993—994. old.
- — Torsgomba a búzán. — Köztelek, 1902. évf. (XII. köt.), 1069—1070. old.
- — Beteg búzák. — Köztelek, 1902. évf. (XII. köt.), 1109—1110. old.
- Moesz Gusztáv**: Brassó állóvizeinek mikroszkopikus növényzete (8 könyomatú táblával). Brassó, 1902.
- Páter Béla**: Gazdasági Növénytan. I. Rész. Kolozsvár, 1902.
- Péterfi Márton**: A *Physcomitrella Hampei* Limpr. hazai előfordulása (*Ph. patens* × *Ph. sphaericum*). — Magyar Botanikai Lapok, 1902. (I. köt.), 257—261. old.
- — *Hedwigia albicans* (L.) Web. et Mohr var. *pulvinata* m. — Magyar Botanikai Lapok, 1902. évf. (I. köt.), 317—318. old.
- Richter Aladár**: Az új kir. botanikus kert Berlin-Steglitz mellett Dahlemben, hazai állapotainkra, különösen a kolozsvári egyetemi botanikus (múzeum-) kert jövőjére való tekintettel (6 képmelléklettel). Kolozsvár, 1902.
- Róth Róbert**: A magyarhoni *Erica*-félék összehasonlító anatómiája. (19 rajzzal.) Kolozsvár, 1902. Doctori dissertatio.
- Schilberszky Károly**: Gyógyszerészgyakornoki Tankönyv. IV. Rész. Növénytan, 83 képpel. Budapest, 1901.
- — Gyógyszerészgyakornoki Tankönyv. V. Rész. Gyógyszerismeret, 148 képpel. Budapest, 1902.
- Szentimrey Dániel**: Ligetes legelők. — Erdészeti Lapok, 1902. évf., VII. füz., 780. old.
- Tordai György**: Az illatos aranka (*Cuscuta suaveolens* Ser.) terjedése Magyarországon. — Magyar Botanikai Lapok, 1902. évf. (I. köt.), 216—220. old.
- Waisbecker Antal**: Vasvármegye parasztjai (folytatás). — Magyar Botanikai lapok, 1902. évf. (I. köt.), 168—172., 204—207., 237—242.

b) Külföldi irodalom:

Ginzberger, A.: Die Pflanzenwelt Oesterreich-Ungarns. — Das Wissen für Alle, II. Jahrg.

A monarchia növényföldrajzi viszonyairól nagyon jó áttekintést nyújt.

Holl, Ferdinand: Die Karst-Aufforstung. Sarajevo, 1901.

Pichler, A.: Tri nametnice: *Viscum album* L., *Loranthus europaeus* L. i *Arceuthobium Oxycedri* M. B. u. Hercegovini i nekim dijelovima Bosne. — Glasnik Zemalj. Muzeja u Bosni i Hercegovini. Sarajevo, 1901.

A szerző főleglíti mindazokat a helyeket, a hol a czímben megnevezett három élősködő növényt találta és megnevezi egyúttal az illető gazdanövényeket. Ezek között több olyan fás növény szerepel, melyeken eddig *Viscum album* L. sohasem észleltetett. Ezek a fák a következők: *Pruuus Mahaleb* L., *Acer Pseudoplatanus* L., *Pinus nigra* Arn., *P. leucodermis* Ant., *Sorbus Aria* Cr., *S. torminalis* Cr., *Corytus Colurna* L., *Pyrus amygdaliformis* Vill., *Pruuus insitilia* L., *Acer monspessulanum* L., *Quercus conferta* W. Kit., *Qu. Cerris* L. és *Tilia argentea* Desf.

Loranthus és *Arceuthobium* nagyon ritkák; előbbi csak tölgyfákon fordul elő, utóbbi pedig kizárólag a *Juniperus Oxycedrus*-on található.

Scherffel, A.: Einige Beobachtungen über Oedogonien mit halbkugeliger Fuszelle. — Berichte der deutsch. botan. Gesellsch., XIX. Jahrg., Seite 557—563.

Schuler, Joh.: Flechtenflora von Fiume. Jahrb. der. k. k. Marine-Akademie. 1902., pp. 129—250. 330 zuzmófajt sorol elő Fiume környékéről.

Spörr Róbert: A kloróziáról. — Borászati Lapok, 1902. évf., 780—781., 797—798., 809—811., 824—825. old.

Sterneck, T.: Monographie der Gattung *Alectorocephus*. — Abhandl. der k. k. zool.-botan. Gesellsch. in Wien, I. Band, 2. Heft (3 Karten und Textillustrationen).

Magyarországból ismertetett *Alectorocephus*-fajok a következők: *Alectorocephus Alectorocephus* (Scop.) Stern., *A. glandulosus* (Simonkai) Stern., *A. major* (Ehrh.) Rehb., *A. montanus* (Sauter) Fritsch, *A. Borbásii* Dörfl., *A. alpinus* (Baumg.) Stern., *A. erectus* Stern., *A. subalpinus* Stern., *A. simplex* Stern., *A. angustifolius* (Gmel.) Heynh., *A. minor* (Ehrh.) Wimm. et Grab., *A. fallax* [A. major minor].

Witasek, T.: Ein Beitrag zur Kenntnis der Gattung *Campanula*, — Abhandl. der k. k. zool.-botan. Gesellschaft in Wien, I. Band, 3. Heft, (3 Karten).

Magyarországra vonatkozó fajok a következők: *Campanula rotundifolia* L., *C. pinifolia* Uechtr. (Horvátország), *C. Kladniiana* (Schur) Witas., *C. velebitica* Borb. (Dalm., Horvátorsz.), *C. crassipes* Heuff. (Bánát), *C. pseudo-lanceolata* Pant.